

Vällingklockan vid
Brinkens museum

Bild: © Malax kommun

Brinkens museum – i sommarens soliga dagar!

Ordförandens spalt

Sommaren är på gång, talkogängen har hunnit samlas och ta itu med de arbetsuppgifter, som finns både på Brinken och vid Båtmuseet. Verksamheten har således påbörjats inför sommarsäsongen. För det är på sommaren våra museer blomstrar upp och verksamheten är som intensivast.

Men vi vet också att vår verksamhet tävlar med många andra evenemang, som ordnas i vår landsända just under den korta sommarperioden.

När vi fick Orregårdens fähus inrett till samlings- och utställningslokal härom året var vi glada och nöjda över att få ett utrymme där vi kunde hålla våra fester och tillställningar under tak. På så sätt blev vi inte direkt beroende av väder och vind, vilket man är om festerna skall ordnas under bar himmel. Fähuset har hittills betjänat oss alldeles utmärkt och kommer säkert att vara till stor glädje många år framöver.

Nu har vi inom föreningen stora planer för båtmuseets del och vi hoppas att vi skall kunna förverkliga dem inom en nära framtid. Vi har alltså planer på en tillbyggnad, som skulle göra det möjligt att förlänga verksamhetsperioden att inte enbart omfatta den ack så korta

sommaren utan möjliggöra verksamhet också tidigare på våren och senare på hösten.

Vi har påbörjat planeringen och olika finansieringsformer undersöks och ansökningsblanketter har inlämnats till olika instanser. Under sommarens lopp hoppas vi kunna informera våra medlemmar om hur projektet framskrider.

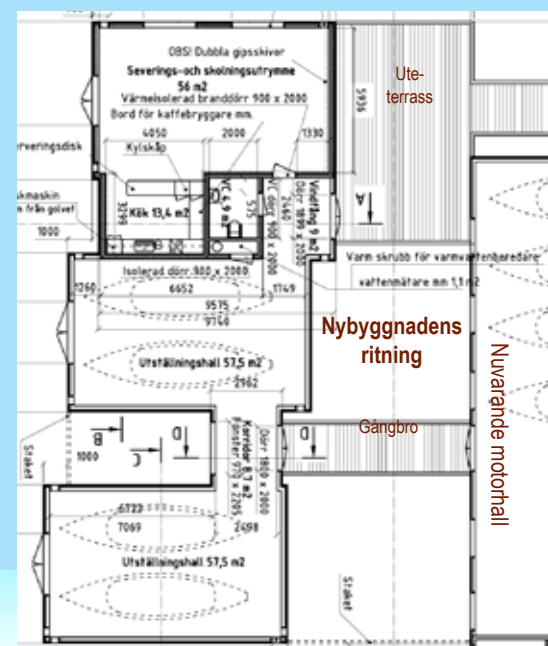
Att tiden går snabbt har säkert de flesta kunnat konstatera i olika sammanhang. Jag blev nyligen påmind om att det i år förflytit 40 år sedan bildandet av Malax museiförening. Vi skall i ett senare skede återkomma till detta tema. Det är alltså hög tid att börja sammanställa en historik över föreningens fyrtyio första år.

Föreningens medlemsblad fyller 10 år detta år och börjar således också ha några år på nacken.

De större evenemang, som ordnas i sommar följer i stort sett de sedan länge uppdagna linjerna. För de olika evenemangen redogörs på annat ställe i tidningen.

Vi önskar alla medlemmar och läsare en trevlig sommar och alla är hjärtligt välkomna att bekanta sig med våra museer. De första grupperna har redan kommit på besök och vi tar emot alla, som hör av sig med öppna armar!

Gustav Smulter

Ungefär så här kommer "nya infartsbilden till Åminne" att se ut om och när nybyggnaden – de tre hallarna längst till vänster – förverkligas. Nybyggnaderna associerar till lador/båthus.

För 100 sedan

STORFURSTENDÖMET FINLANDS VAPEN 1809–1917

Hösten 1910 hade kejsar Nikolai II igen Hupplöst en misshaglig lantdag och utlyst nyval, som förrättades den 2–3 januari 1911. Resultatet blev för Malax del samma som vid föregående års val: nästan exakt lika många röstande i kommunen fick exakt samma trio invald som varit uppställd på SFP:s Malaxlista både nu och i valet 1910: helsingforsarna Arvid Neovius och Ernst Estlander, korsholmaren Gustaf Gädde.

Numera spelade det visserligen mindre roll vem som satt i lantdagen, eftersom föregående års stadganden om den så kallade rikslagstiftningen i stor utsträckning satt Finlands grundlagar ur spel och överfört den viktigaste makten på ryska myndigheter. En ny bestämmelse om ryssars likställighet med finländska medborgare gjorde också att makthavarna mer ogenerat än förr kunde besätta tjänstemanna- och beslutsfattarposter i Finland med eget folk.

Finlänarna kunde inte göra mycket annat än att fåfängt protestera och demonstrera. Uppmärksamhet också i utlandet väckte i början av 1911 behandlingen av ett intermezzo i Viborg, där ett gäng svenska lyceister trumpetat och skrålat Björneborgarnas marsch så högt för en paraderande rysk soldatgrupp, att den faktiskt ett tag skall ha tågat i takt med den finskpatriotiska marschen i stället för den ryska militärmusiken. Den finländska polisen återställde ordningen för ordningens skull och lyceets lärarkollegium tilldelade pliktskyldigast den trumpetande eleven Witting en varning. Som så ofta fick en dylik komisk incident ett tråkigare efterspel. Ärendet hänvisades till den ryskvänliga skolöverstyrelsen, som beslöt relegera eleven Witting trots föredragande assessor Svibergsons bestämda åsikt att ynglingen endast trumpetat ”af oförstånd, och att

straffet [skolans varning] förty utmåtts i lämpligt förhållande till förseelsens beskaftenhet, helst utförandet af musik i och för sig ej kan för en skolelev anses otillåtligt”. Säkert var det heller ingen slump att Svibergson kort härefter lämnade sin post efter 38 års tjänst, och att Viborgs polismästare Lucander byttes ut mot Vilho Adolfovij Pekonen.

Flyttar vi oss till Vasanejden fanns inget behov att byta ut residensstadens polismästare. Han såg exempelvis pliktroget till att konsul A. Hedmans blåvita fana halades när denne under stadens trehundraårsfirande trotsade förbudet att flagga i finska färger. Rektor Augusta Krook kringgick med typisk kvinnolist färgförbudet genom att på sin fruntimmersskola hissa en röd flagga med Finlands vapen.

* * *

I Malax räknade man vid nyåret 1911 in ett ökat antal ordsbor, nu sammanlagt 4.842. De kommunala beslutsfattarna ägnade mycken möda åt att utveckla den elementära välfärden med ökade möjligheter till vård och omhändertagande, och till skolgång. Särskilt skolfrågorna var hela tiden i förgrunden, och framskred i tecknet av både äkta omtanke om folkbildningen och minst lika äkta iver att polemiserat kring hur skolväsendet lämpligast skulle byggas ut. Förutom att skolärendena kunde debatteras ampert i tidningsinsändare (se *Vällingklockan* nr 2/10), berättar kommunalnämndsprotokollen om både beslut och besvär, reservationer och bemötanden.

På tal om bildningsfrågor dyker nu också det ett par år gamla initiativet om en fast folkhögskola upp på ett intressant sätt. Den 4 februari godkänns stadgar för ett lokalt folkhögskolesällskap, till dess styrelse väljs auktoriteter som befallningsman Tidström, ingenjör Lönnbohm och lärar Mattlar, och man beslutar att för ett skolbygge köpa mark på Orre hemman av bonden Johan Hinders. Följande kväll efter Runebergsdagens fest överenskomms med ungdomsföreningen att också den köper en resterande del av samma hemman. Det gällde mark som utvidgade området där ungdomsföreningens hus stod. Runebergsfesten hade f.ö. speglat tidens stämningar med tablån ”Finland i sorg” och föredrag om *Fänrik Ståls sagner*.

* * *

Av kommunens bemärkta personer fyllde Prosten J. W. Fontell sextio år i mars, och här kom tidens och ortens bildningssträvanden

faktiskt igen in: Vasabladets notisskribent antar att jubilaren kommer att donera födelsedagsgåvan på 200 mk till utveckling av småskolorna, ”såsom varande en i allo varmhjärtad barnavän” som ”stadsse med uppoffrande kärlek omfattat småskolorna i församlingen som sina särskilda skötebarn”.

Ålandsfödde Fontell (d. 1933) hör till de mera långvariga och minnesvärda kyrkoherdarna i Malax. Torsten ”Adam” Lindgård har i ett par skriftliga bidrag berättat om hur Fontells innerst inne vänliga och humana personlighet ofta doldes av hans strama sätt och rannsande blick – det fanns folk som trodde att han verkligen kunde se rakt igenom dem, och att hans glasögon dessutom hade backspegelfunktioner så att han kunde iaktta vad som hände bakom ryggen. Den enda för eftervärlden dokumenterade gång då Fontell skrattnat riktigt hjärtligt var när han roade sig över uttrycket att ”ha avsky fö presti”. På gammalt Malaxmål lär ”avsky” ha betytt ”respekt”.

* * *

Prosten J. W. Fontell fyllde 60 år 23.3.1911. Han var kyrkoherde i Malax från 1900 tills han som åttiottvåring segnade ned i predikstolen våren 1933.

han har angifit besvär i samman-
syfte med Tuf skola. Men på hvilken grund
frågades om Tuf skolas upprättande af kom-
munen upptogs till behandling vid stäm-
man den 26 september 1910 var den, att
den kommunen som haft i uppdrag att
upprätta förslag till likvidation för skol-
lingens utgående mellan de skilda
skol distrikten i sammanhang därmed
hade frågan upptogs på den grund att
det var kommunens förslag att om likvi-
dations förslaget kunde af stämman
godkännas skulle kommunen därför er-
toga Tuf skola med väl, det var på
de vilkas frågan kom till behandlings
men icke på föregående kungörelse,
omverksam kunde bli en del ytterligare
bor vara nöjd därmed utan utförda
besvär. Därför över för stämman
beslut i likvidations frågan därför
Tuf folkskola bör bli byggande till
det af stämman på grund af föregående
kungörelse till behandlat. Det är följande

Det rädde alltså 1911 mycken oenighet bland beslutsfattarna om hur kommunens skolsystem skulle utvecklas. Övan en lång mening ur en lång reservation som efter kommunalnämndsmötet 15.4 inlämnades mot beslutsgången i ett ärende rörande Tuf skola.

Malax berikade väl dessa tider sällan den vidare omvärlden på några mer iögonfallande vis, men i mars 1911 levererade orten faktiskt ett på sitt sätt monumentalt och än i denna dag uppmärksammat specialbygge till självaste huvudstaden. En gammal fabod från Limossen flyttades till Fölisöns friluftsmuseum och återuppfördes där under överinseende av byggmästar Carl Staaf, som själv i pojkar

Artturi Lönnbohm (1874–1942)

hunnit vistas i boden och livet igenom ståtade med det ärr i huvudet, som han fått sedan han en natt ramlat ned från högsängen där. Lantmätare Lönnbohm uppmärksamgjorde Axel O. Heikel på de gamla fåbodarna när denne sysslade med arkeologisk forskning i Malax under 1900-talets allra

första år, och Heikel noterade särskilt en bod av äkta gammalnordisk modell, som han såg till att 1906 inköptes till det friluftsmuseum i Helsingfors, som då ännu bara var under planering. Fåboden var rentav den första byggnad som köptes till museet, och blev den andra som flyttades dit.

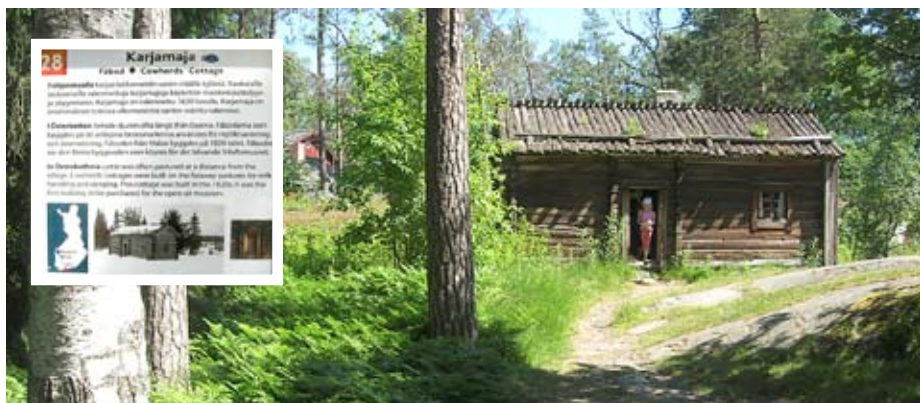
Heikel köpte inför flyttningen också tids-trogen inredning i Malax: gryta, nappor, sjulor, fälåtan, sängkläder mm. På påsksdagen stod bygget rest på Fölisön, där mången Helsingforsdam redan under vårvintern kunde beundra fåboden och – som Heikel skriver i *Hembygden* 1913 – känna ”avund över Malaks-Flickornas lyckliga lott att ha fått bo i ett sådant de ödsliga skogarnas idylliska näste och drömma och höra herdeväden”.

Leif Finnäs

Från Limossen till Fölisön

När Axel O. Heikel studerade gamla gravrösen i Malax fick han redan tidigt upp ögonen för den fåbod i Limossen, som i hans tycke var särskilt genuint gammalnordisk. Troligen har fotot från 1903 ovan tagits av Heikel. På trappan Hilda Lönnbohm. – Bilderna nedan visar fåboden på friluftsmuseet Fölisön år 2010. Infällt en trespråkig infotavla om fåboden.

Det var Axel O. Heikel, grundare av och förste intendent vid Fölisöns friluftsmuseum, som 1911 lät flytta en fåbod från Malax Limossen till sitt museum i Helsingfors.

I helt autentisk miljö har Limossboden inte hamnat på Fölisön – närmsta granne är en präktig prästgård från Idensami. Men betänk att fåbodens evakuering till Helsingfors bevarat den åt eftervärlden och upphöjt den till nationell och t.o.m. internationell sevärdhet.

Malax calling..

March 29, 2011

Hey all,
our work experience at the boat museum is going well.

During the first week we spent some time at the boat museum in rather arctic conditions: a lot of recording was done, captured on tape, some drawing (it proved a bit too cold for that), and we needed three days before we had conquered most of the exhibit. We

collected enormous amounts of audiovisual information on tape, CD, photo and also from the archive. We'll need to go back again for more details when it turns a bit milder.

We agreed on a few jobs with our supervisor Göran, like sorting digital media, photographs, producing slideshows, recording sound for the arctic seal hunter exhibition, painting sign boards for the museum, helping with ideas for the new website, and a few more things. There is enough to do, so we got started.

Thankfully, we have the archive and other workplaces where we can spread out our equipment and get warm hands and feet. Our workplace is now equipped with easel, paints, boards, video & photo cameras, CDs, audio recording equipment, and our time just flies by. We really enjoy the work and there is so much we want to do.

Sarah and Sari (from the college in Seinäjoki, SEDU) visited us on Saturday so we didn't plan a weekend away. We met Göran and Gustav of the boat museum and had a very interesting and stimulating cultural exchange (a four hour conversation), touching on anything from Art to Viking ships, on our Leonardo exchange

Yvonne, Gosia, Sarah och Sari

Från Galway i Irland till båtmuseet i Malax

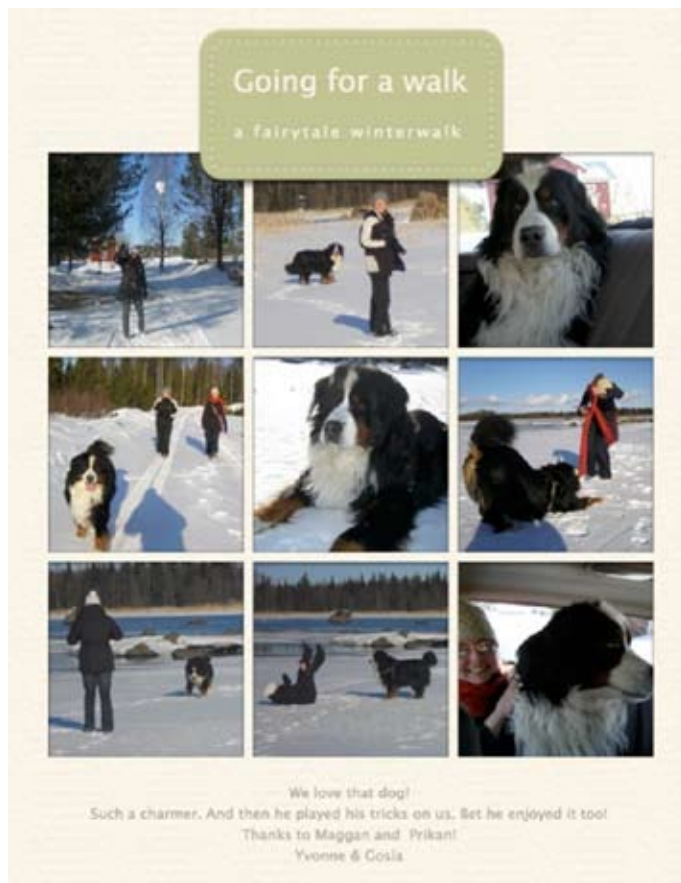
Under tiden 19 mars–9 april bekantade sig två irländska unga damer, **Yvonne Bolte** (Tyskland) och **Gosia Kamieniecka** (Polen) från Galway Technical Institute, med Kvarkens båtmuseum. Deras lärare **Sarah Farrell** och koordinatör i Finland **Sari Rintakoski** från SEDU i Seinäjoki besökte också Malax den 19 mars (bilden ovan). – Läs här Yvannes bloggtext om studiebesöket! Internationella som vi är (!) publicerar vi allt på engelska.

programme and why Sarah chose Finland as destination, on education systems and boats in Galway, Hamburg, Norway, Sweden, Finland and Mazury in Poland, mentioning particularities and differences... and after that we showed Sarah and Sari around the boat museum, leading them all the way through the piles of snow at the fisherman's hut.

On Saturday evening we took on Malax nightlife with "live music", and were quite surprised at the relatively young crowd in the local bar, and like "real Irish"

we made it past the closing hour no bother. We returned through ice and snow by "kick" which has become our preferred means of transport. In the meantime, we made good friends with Prikan, the landlady's St. Bernard dog, who loves his walks through the snow, he is very playful throwing me down into the snow and he loves Gosia's red scarf, he's after it like a mad bull.

So as you can see, we haven't got very far away from Malax yet, apart from a short trip to Vaasa for museum visits and photo printing, but

we appreciate the peaceful setting here and expect that it will fire our imagination. We live in the top floor of an old farmhouse, we have two rooms and a mini-kitchen, we have easy access to a supermarket a pizzeria and most basic facilities. We are starting to feel at home here.

Oh, by the way, it looks like we are becoming famous here in Malax, a local reporter made an appointment to interview us tomorrow morning.(-;

We have to hit the sack.

Yvonne & Gosia

P.S. Thanks for photo contributions to Göran and Maggan

Weekend in Tampere, Vaasa and third week in Malax

April 6, 2011

I enjoyed Tampere for a short weekend break, there are some great museums and galleries. I loved Vapriikki and Moominvalley and also went to see the Young artist of the year exhibition in the Art museum. I went on a long walk to explore the city and visited the observation tower to get a glimpse of the two lakes and city in between.

There is a lot of life in Tampere, and it's well worth a visit! I met Anne and we had a good chat. I also met a local girl from Vaasa and we talked about Swede-Finns and many interesting topics on the four-hour journey back to Vaasa.

On the return to Vaasa, I met Gosia and we stayed in a most fantastic hotel. We had a sauna & jacuzzi in our suite! Well, it was about time for our first Finnish sauna ... (my last attempt was with Anne the previous eve, but we found the hotel sauna and whirlpool taken over by a drinking ice-hockey team celebrating their success, we were invited to stay but too shy...). Gosia and myself had a really nice, relaxing stay and did some shopping. This is how we came out...

On Monday we had an appointment in the community hall, which is very impressive. Malax employs more than 300 people. I got involved in a board meeting and we discussed the options of a new website for the boat museum. I promised to come up with a couple of suggestions. Some people commented favourably on our interview which had been published in Vasabladet on the same day. Here it is, in Swedish.

Today were at the local TV station Malax TV, many communities in Swedish-Finland have their own TV station, and all council meetings are being

Yvonne Bolte och Gosia Kamieniecka

Internationellt samarbete berikar

Yvannes och Gosias tre veckors studiebesök i Kvarkens båtmuseum var en positiv erfarenhet för museiföreningen. Galway Technical Institute (GTI) stod för alla kostnader via dess EU-projekt. Museiföreningen öppnade dörrarna till båtmuseet och bildarkivet och ur dessa källor föddes idéer som förverkligades i fina, konkreta resultat. Olika bildspel (säljakt, postrodden, båtar i Österbotten, vind-ljudupptagningar för säljaktstutställningen, web-idéer m.m.) gjordes av Yvonne, som var inriktad på mediateknik. Gosia, som studerade konst och måleri, planerade och gjorde tre stora skyltar (bilden ovan) som på tre språk informerar om Kvarkens båtmuseum. Skyltarna kommer att pryda fälbåtshallens tre fönster västerut mot gästhamnen.

Slutet av mars med rekordsnö var förstås inte bästa besöksstid (vårens början hann ändå upplevas), men den enda möjliga för GTI att förverkliga Finlandsbesöket inom kursterminen. Vintern i Malax uppskattades stort, och utflykter Bergö, Björkö, Vasa, Tammerfors, Söderfjärden och skärgården vidgade vyerna. Ett planerat Lapplandsbesök behövde inte göras!

Jämförelser av (båtmusei- och andra) förhållanden mellan Galway vid Atlantkusten och Malax vid Kvarkens kust gav både insikter och lärdomar. I Galway-trakten är aktiviteter kring båtar och segling livliga, men ett båtmuseum saknas.

Yvonne och Gosia är utåtriktade, glada och positiva personer, så samarbetet med dem var lätt. Ett stort tack till dem, samt till Sarah Farrell (lärare vid GTI) och Sari Rintakoski (koordinator vid SEDU/Seinäjoki) som arrangerade besöket, vilket gav enbart fina erfarenheter. – Tack även till Maggan Lindholm (huvudvärddinna under besöket) samt till vår föreningsmedlem Fredrik Forsberg, som kostnadsfritt ställde logiutrymmen till förfogande.

Göran Strömfors

filmed. As the elections are near, things are getting quite busy. Malax TV broadcasts every Sunday on cable TV, the recordings are also made available via internet.

That's it for now from Malax,

Yvonne & Gosia

Ordnade samlingar i hembygdsarkivet

Malax hembygdsarkiv

I hembygdsarkivet på Brinken finns redan stora samlingar av olika sorters material. Största delen är sådant som donerats av **enskilda personer**, som vill ha sina sparade handlingar på ett säkert ställe. De enskilda arkiven är inte stora, en eller två mappar är vanligt. Dessa kan innehålla många olika slag av pappersmaterial, t.ex. gamla gårdshandlingar, skolbetyg, diplom över prestationer, medlemskort i föreningar och olika slag av biljetter från tillställningar man vill minnas. Minneskort från skriftskolan är vanliga och en del har samlat dödsannonser, inte bara på stupade och släktingar utan över Malaxbor i allmänhet.

I nästan alla samlingar ingår fotografier, amatörbilder och gamla gulnade ateljéfoton. Tyvärr

är det sällan folk kommit ihåg att skriva bakpå bilden vem den föreställer. Om bilduppgifter saknas är bilden mindre värdefull. Ett visst värde kan den ändå ha. Med hjälp av kläderna och frisyren kan den placeras tidsmässigt och visa den tidens mode både i Amerika och här hemma.

En annan typ av arkivmaterial är **förenings- och företagsarkiv**. Dessa omfattar större samlingar, ofta flera hyllmeter. Materialet består av protokoll från styrelsemöten och årsmöten, räkenskaper, medlemsförteckningar och annat som hör ihop med verksamheten.

Både privata arkiv och föreningsarkiv över verksamheter är värdefullt material för framtida hembygdsforskare.

Några privata samlingar som finns i hembygdsarkivet:

- Stig Björklunds samling** innehåller gamla hemmanspapper, räkenskaper mm.
- Helge Granholms samling** innehåller bomärken, släkten Svedberg, m.m.
- Anita och Bertil Bonns samling** innehåller gamla fotografier.
- Elin Herrgårds samling** (flera mappar) innehåller foton och handlingar.
- Nils-Erik Mattlars samling** innehåller kopior av bouppteckningar 1777–1840.
- Torsten Lindgårds samling** till vilken anslutits **Alvar Lindgårds** 212 glasnegativ med bilder som Torsten och Viktor Lindgård tagit.

Några föreningar och företag som finns i hembygdsarkivet:

- Almedahls**
- Berts kvarn**
- Understödsföreningen för förolyckade hästar: 1939–1946**
- Yttermalax skifteslag**
- Malms tork**
- Långåminne Marthaförening**
- Malax Handelslag**
- Malax Lånemagasin**
- Nykterhetsföreningen Lyktan**
- Kamratklubben Stjärnbaneret**
- Sfp, Malax: protokoll 1906**
- Malax idrottsförening:**

Toivo Koivistos urklippsböcker.

Inga Österblad

Mycket material skall ännu uppordnas. Ovan en del av Malax Handelslags arkiv.

Donationer

fås året om. I år har bl.a. **Holger Ahlstedt** och **Boris Berts** donerat föremål med inristningar och målningar. I botten av Ahlstedts **tunna** finns både bomärke, årtalet 1766 samt initialerna JK. **Siri Hagback** berättar följande om tunnan:

”Jonas Jonasson Smeds-Kiöping har ägt denna tunna, det berättar bomärket och årtalet 1766 och initialerna J.K. Han var född 4 maj 1737 och dog i lungsot 12 november 1783. Han var gift med Anna Olofsdotter Kiöping, dotter till Elisabet Danielsdotter Kiöping och hennes make Olof. Bomärket är från Kiöpings hemman, Jonas flyttade dit och tog hustruns namn och familjens bomärke. Paret fick nio barn. Äldsta sonen Jonas, född 1760, blev far till femton barn och omkom genom en olyckshändelse vid en väderkvarn den 27 januari 1817. Hans son Isak var far till tjugo sex barn.

Holger Ahlstedt ropade in tunnan på en auktion i Köpingsgränden för många år sedan och donerade den i april 2011 till Brinkens museum. Intressant är att Holgers fru Marja-Liisa är ättling till den Jonas Kiöping som satte sitt bomärke under tunnan och Holger är ättling till Margareta Danielsdotter Kiöping.

Den 215 år gamla tunnan kunde berätta mycket om vad som timat i Köpingsgränden.”

Foto: Gustav Smulter

Två båtar från Esbo ...

Två båtar, en fiskarbåt från Sundom och en roddbåt, samt en marinerad Moskvitsh 401- **bilmotor** (använd i båt), donerade **Anders Backman** (på bilden), Esbo, den 2 maj. Allt körde han till båtmuseet ända från Esbo!

... och ännu en båt från Åminne!

Båten ovan är senaste tillskott i vår båtsamling, Finlands största. Brita och Per-Ola Kvist, Solf, har donerat den i maj 2011 från ett båthus i Åminne.

På spinnrocken som Boris Berts donerat finns en vackert målad textrad: Johanna Gustafsd. Staf År 1893 samt datum 16/4. Dessutom finns ”stjärnor och fäktande män (?)”. Någon som vet vad symbolerna föreställer?

Talkojobbare vintertid

Fina talkoinsatser görs också under vintern i det tysta. Ovan visar **Henrik Herrgård** den 28 mars en av de **fyra modellremmare** (nord-, syd-, ost- och väst-) han gjort som gåva till Kvarkens båtmuseum. Likadana remmare gjorde han under vintern också för farleden till sin stuga i skärgården.

Den 11 april donerade **Ernst Granqvist**, Molpe, en **sälldragg**, som han under vintern tillverkat för båtmuseet. Ernst har gjort närmare tioalet draggar genom åren, den första redan 1966. Draggen används för att få upp sjunkna sälar från havsbotten. Ernst, 82 år, är f.ö. en av Österbottens skickligaste säljägare.

Remmarna och säldraggen ställs ut i båtmuseet i sommar. Museiföreningen tackar för de fina, handgjorda gåvorna.

Ovan Ernst Granqvist med säl-dragg och låda; intill draggen i närbild.

Foto Siri Hagback

Viktor Liljekvist 90 år!

Bror Antus har sammanställt en utställning som visar roder från Österbotten och informerar om en del båtbyggare i (primär-)Malax. Den visas på nya uteterrassen sommaren 2011. – **Andra utställningar** vid båtmuseet: se Båtens dag-info invid! Vid Brinkens museum visas en utställning om leksaker. En ny sommarutställning planeras också.

Museiföreningens mest trägna talkoarbetare genom åren, Viktor Liljekvist, fyllde 90 år den 14 mars i år och uppvaktades stort vid en fest i Allaktivitetshuset. Viktor har hela sitt liv trivts i föreningslivet. Kanske är det hemligheten bakom hans höga ålder och glada lynne. **Museiföreningen gratulerar än en gång!**

Vår utställning **Kust- och älvfiske** med fotograf Mikael Herrgårds bilder har under vintern visats i Namdalsmuseet i Norge. Vi kommer att visa utställningen i Fisksalteriet i Björkö under sommaren. Mitt i världsarvet Kvarkens skärgård – där de flesta bilder hör hemma!

Bror Antus har sänt den här tankeväckande bilden och har förmedlat vad kvarnstenen tycks säga: **"Gräv där du står och du skall finna saker som du inte har en aning om.** Ursäkt att jag håller på att vittra sönder men tänk på min ålder, jag har inte fått någon pension – ännu."

HÄLSNINGAR FRÅN BOLIVIA!

Båtens dag 4 juni kl 13

Sävbåten från Bolivia presenteras av donatorn Jerker Johnson • Utställning **65 fartyg** av marinmålare Henrik Wiklund • Utställning av **Udda föremål i båtmuseets samlingar** • Utställning **Roder och båtbyggare** • Nya donerade **båtar visas** • Bokförsäljning, ny bok: **Båtbyggarna Marander** • Lars-Göran Söderholm: utställning/försäljning av **snidade föremål** • Lenas Fisk: **fiskförsäljning** • Båtmuseets **permanenta utställningar i tolv byggnader** • Kaffeservering

Välkommen!

Museiföreningens evenemang 2011

- 31 maj **Guidad vandring** längs Järnåldersleden i Nissashaga
- 4 juni **Båtens dag** vid Kvarkens båtmuseum
- 5 juli **Arkeologikväll** vid Brinkens museum – fotograf Mikael Herrgård visar bilder
- 10 juli **Hembygdsgdagen** vid Brinkens museum
- 14 aug. **Blommornas dag** vid Brinkens museum
- 11 sept. **Europas byggnadsarvsdag**: Vandring längs Mamrestigen från Storsjön

Talkokvällar

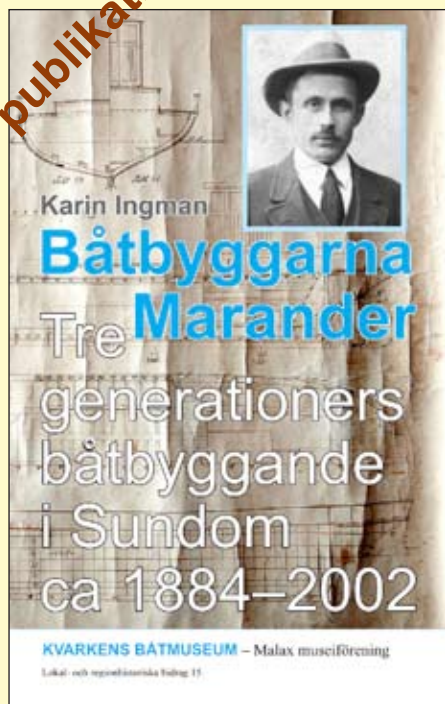
- Måndagar kl 18** vid Brinkens museum – kaffe bjudes!
- Torsdagar kl 18** vid Kvarkens båtmuseum – kaffe bjudes!

Museernas öppethållning

- Brinkens museum: 28 juni–6 augusti, ti–lö kl 13–18
- Kvarkens båtmuseum: 28 juni–7 augusti, ti–sö kl 13–18

Många aktiviteter våren–försommaren

- 18 maj Mamrestigen-Storsjöstigen: röjningsvandring i samarbete med Petalax hembygdsförening
- 19 maj Skolklass från Övermalax skola guidas vid Brinken
- 24 maj Knattebo daghem har våravslutning vid Brinken
- 25 maj Övermalax skola vid båtmuseet – Säl- och fiskedag
- 26 maj Köpings skola har tidsresor vid Brinkens museum
- 31 maj Övermalax skola har tidsresor vid Brinkens museum
- 18 juni kl 10 Örtvandring vid Brinkens museum – MI ordnar
- - - Många gruppbesök med guidning redan bokade ...

Båtbyggarna Marander – Tre generationers båtbyggande i Sundom ca 1884–2002 ger glimtar och hågkomster om släkten Maranders båtbyggare. Passagerarbåtar, vedahaxar, motorbåtar, roddbåtar ... Allt byggde de. Karin Ingman (f. Marander) har skrivit texten och samlat en mängd bilder för boken, som ingår som nr 15 i Museiföreningens skriftserie *Lokal- och regionhistoriska bidrag*.

Stort format (280x176 mm), häftad, 40 s., rikt illustrerad i färg. Pris 10 euro. Fås genom Karl-Gustaf Dahlsten, tel 06-3654371.

Bli medlem!

Du som känner intresse för vår verksamhet – bli medlem! Du som redan deltagit i vår verksamhet – bli medlem!

Medlemsavgiften är även år 2011 endast 7 euro. För denna fås information om verksamheten via *Vällingklockan* två gånger per år (i juni och december) samt årsbroschyrer m.m. För avgiften fås dessutom – helt gratis! – tidningen *Hembygden* (5 nr/år; normalpris 10 euro/år), som är Finlands Svenska Hembygdsförbunds tidning.

Kontakta vår kassör Britt-Helen Flemming, 06-365 4572, om du vill bli medlem. **Värva dig själv samt två andra personer som nya medlemmar – då får du gratis böcker och vykort till ett värde av 12 euro!**

Välkommen med!

Scillabänkar i Orregårdens museiträdgård 27 april 2011.

Miljonären som körde röd moped och hans båda bröder

– missade du första upplagan? En ny upplaga om bröderna Wester och Westerhemmet har utkommit med ny tillkommen text och många nya bilder. Skribent är journalisten Kerstin Nordman, utgivare Malax kommun.

Boken (250 x 176 mm; häftad, 59 s., illustrerad i färg) fås från Kommungården för 20 euro.

Tidigare utgivna böcker och kort även till salu!

– kontakta Karl-Gustaf Dahlsten, 06-3654371 (Nämndesbackvägen 114, 66140 Övermalax):

- vykort** 0,50 euro /st
- Glimtar ur en bygdemans liv** 20 euro
- Kust- och älvfiske** 10 euro
- Bilder från det förflutna** 10 euro
- Malax 1914** 5 euro
- Malaxbygden** (med 2 kartor) 30 e
- Minnen från Malax** 5 euro
- Låt solä skin, låt sånna blås** 15 e
- Fattiggården i Malax** 8 euro
- Som det grymmaste krig** 5 euro
- En livsvägs krok** 5 euro
- Storsjön** 5 euro
- Öjna** 8 euro
- Daniel Kiöping-släktverket**

Maria-delen 40 euro, övriga delar till specialpris!

Vissa av senare utkomna böcker kan även fås i bankerna i Malax. *Aanacko* finns i ortens banker och butiker.

Österbottnisk forntid – bilder från paleolitikum till historisk tid.

28 klistermärken på ett A4-blad ger information om olika fornlämningar, från olika tidsperioder på olika håll i Österbotten. Tre motiv är från Malax. De vackra bilderna är tagna av fotograf Mikael Herrgård. Utgivare är Österbottniska fornforskningssällskapet. – Pris: 1,50 euro/ark. Kontakta Siri Hagback (06-3654344) om du vill köpa ett eller flera ark.

MALAX MUSEIFÖRENING rf

Ta kontakt!

Närmare uppgifter om medlemskap, talkoarbeten, donationer m.m. ger styrelsemedlemmarna 2011:

- Gustav Smulter (ordf.) 0500-362378
- Karl-Gustaf Dahlsten (viceordf.) 365 4371
- Vidar Björknäs 365 1297
- Britt-Helen Flemming (kassör) 365 4572,
- Siri Hagback 365 4344
- Gunnel Smulter (sekr.) 365 4595
- Göran Strömfors (båtmus. sekr.) 365 1123
- Nils Sund 365 4152
- Inga Österblad 050 5695639
- Gunvor Brokvist (adjungerad) 365 4152
- Nina Falk (adjungerad) 050 3003234
- Leif Finnäs 050 5252513

Vid museernas öppethållning:

- Brinkens museum 365 1913
- Kvarkens båtmuseum 365 1933

Internet: <http://museum.malax.fi>

Vällingklockan. Maj 2011.

Redaktion: Leif Finnäs, Gunnel Smulter och Göran Strömfors (även layout och nutida bilder om ej annat nämns). Bilder: Malax museiförenings bildarkiv.